

Tots volen ser Pujol

Eduardo Zaplana. Algunes veus internes del PP critiquen l'excessiva presència del president de la Generalitat en unes eleccions estatals.

El 3-M ha posat de relleu el pes decisiu que el referent del catalanisme polític representa per a la societat i els partits valencians. Fins i tot a la contra, com és la situació què travessen els conservadors immobiliistes que, avui Partit Popular, acaren el repte de fer política des de les institucions d'autogovern. Institucions que els són desconegudes.

Era migdia. A l'aeroport de Barajas, l'avió de deu places llogat pel Partit Popular esperava l'arribada del seu president, José María Aznar. Era el dijous 29 de febrer. Aznar va baixar de l'Audi blindat i enfilà la porta d'embarcament 45, saludant a tort i a dret guàrdies civils i policies nacionals: cap a València! El president Eduardo Zaplana desitjava oferir la capital del País Valencià per l'acte més agosarat dels conservadors espanyols, un bany de multituds al camp de Mestalla que pretenia aombrar l'històric 26 de maig de 1935, quan el líder del Front Popular Manuel Azana reuní prop de 100.000 ciutadans republicans i socialistes "Le vamos a hacer [a José María Aznar] algo a lo que nadie se ha atrevido", va comentar el president Zaplana en la intimitat dels seus col·laboradors. Hi hagué onades d'efusió intensa amb pell d'ermíni, hi hagué la claca de les Noves Generacions, hi hagué Julio Iglesias, Raphael, Francisco... Les xifres oficials barallaren aquell vespre els 60.000 manifestants de dins el recinte i un públic de 12.000 persones que restà enfora. "La entrada en Mestalla ha sido el momento más impresionante de la campana", explicava Aznar durant les entrevistes amb la premsa uns minuts més tard. Però aquella emoció, el punt àlgid en l'esforç electoral del PP, no seria recuperada mai més; va ser un Mestalla amb emma de miratge.

El líder del Partit Popular va anar esborrant el somriure d'aquella jornada valenciana a mesura que, a partir de les 20.00 hores del dia 3 de març, l'escrutini dels vots anava dibuixant el panorama polític estatal definitiu. Ara l'hora de passar revista és tocada al si del partit. I Aznar veu en Eduardo Zaplana una font d'alegria i ensem de preocupació. Han quedat enrere els dies que l'empresari benidormí Miguel Barceló, el *señorito Miguel* com el coneixen a la Marina, presentava a José María el seu gendre, un jove i ambiciós Zaplana, com la basa renovadora de la dreta valenciana; enrere són els dies que Barceló hagué de superar les insídies d'una Aliança Popular amb el joc de cartes que ha fet que, en l'actualitat, els companys d'Eduardo en la penya festera El Piquerol de Benidorm òmpliguen ajuntaments, direccions generals i conselleries. O no tan enrere; de fet, la passivitat amb què el president valencià pren els retrets del carrer de Génova de Madrid (seu del PP) podria explicar-se perquè Zaplana tem més les fuetades de dins el Partit Popular al País Valencià que no el fet que Alacant siga un dels punts negres que denunciïn els estudis interns dels resultats electorals. És més, ell ja ha passat pàgina, parla de la "nova etapa" en què tot just entra el Govern valencià i, el seu entorn polític, es plau a comparar-lo amb Jordi Pujol, és a dir, un president que recorre el país per conèixer-lo i amb el qual pot identificar-se el ciutadà mitjà.

L'efecte 'bombolla'. Fonts del Partit Popular valencià afirmen que Julio de España, president de la Diputació d'Alacant i personatge molt contestat per tot el grup polític malgrat haver estat imposat per la mà d'Eduardo Zaplana, havia arribat a donar promesa a Madrid que el sisè diputat provincial, sorgit per l'augment del cens, era a la butxaca. No ha estat així, ans el contrari: aquest seient al Congrés ha marcat el creixement del PSPV-PSOE, una espina que es mantindrà clavada al cor dels conservadors al llarg dels mesos vinents. "És segur que Aznar n'exigirà responsabilitats, encara que potser no rodaran caps per qüestió d'imatge", declara a EL TEMPS un membre de l'executiva alacantina, "però l'evidència és que aquesta campanya ha estat, ací, un fracàs. A la Generalitat no volen adonar-se de res, no volen entendre que podrien perdre el Govern perquè s'arreceren en l'augment dels vots. Jo trobe que hem d'assenyalar els errors: mira, un, l'omnipresència de Zaplana... aquestes no eren les seues eleccions!" Hi ha més: el dia 19 de febrer els candidats del PP per la circumscripció de València mantingueren una reunió en la qual varen establir les coordenades de l'actuació en campanya i els objectius; la reunió quedà interrompuda durant dos quarts a causa d'una discussió virulenta. Ho explica un dels avui diputats electes: "D'acord amb les dades estadís-

La campanya electoral del Partit Popular aconseguí arribar al seu punt àlgid amb l'acte al camp de Mestalla de València, tres dies abans de les eleccions. Aznar (en la imatge, moments abans de pujar a l'escenari de Mestalla) preténia emular el míting històric protagonitzat l'any 1935 per Manuel Azana, llavors líder del Front Popular.

tiques disponibles, i fent una hipòtesi de treball en què la participació creixia, jo vaig concloure que menys d'un 80% d'aquella pujada votaria la nostra llista, de manera que no superaríem els vuit candidats, perquè d'altra banda donàvem per evident que Unió Valenciana perdria l'acta. La reacció va ser terrible, fins i tot hi hagué qui s'enujà amb mi de forma ostensible. Jo ho atribuec a l'ambient de *bombolla hermètica* en què ha viscut el partit."

Les veus internes més crítiques, en general, tan sols arriben a blasmar que hi ha hagut un excés de confiança, i que la campanya —íntegrament controlada des del carrer Génova, a la capital espanyola— ha esvarat de totes totes perquè ha plantejat un missatge de victòria magna com un dels eixos que calia introduir en l'opinió pública. Pel que fa als resultats obtinguts per la resta de forces polítiques estatals, els valencians del Partit Popular no s'estan de qualificar la campanya electoral socialista de "collonuda": "sí, podem concloure que ho han fet extraordinàriament... extraordinàriament bruta també, eh, no ho oblidarem, això del gos"; ahora, malparlen amb aspresa de la "confusió" que ha generat Esquerra Unida-Izquierda Unida, que no ha mantingut la mitjana de 200.000 vots en comicis estatals i per tant no ha produït la sagnia sobre la representació socialista que el PP augurava, en concret al País Valencià.

RAFA GIL

L'efecte 'Tramuntana'. Els òrgans provincials del partit conservador espeteguen sense pausa: "a pesar de les declaracions de Joan Romero [vice-secretari general del PSPV-PSOE], nosaltres no hem fet sostre", i afegeixen: "cal evitar la reacció immediata de dir negativament: no hi hem arribat", però mentrestant el fet és que Eduardo Zaplana té al seu davant un camí no gens planer. Entre moltes altres causes, perquè d'ençà la consecució de l'autonomia i la recuperació del parlament i el Govern valencians, encara no hi ha cap pauta d'una manera de fer política pròpia. Com no siga, això sí, mantenir un ritme d'evolució tecnològica i modernitzadora d'infraestructures en l'aspecte prosaic de la gestió política, i un ritme retardat d'assumpció de metes –com les diverses competències autonòmiques, establiment de polítiques lingüístiques mínimes, creació de mitjans de comunicació públics valencians–; tot plegat, l'únic estil de govern conegut fins la investidura del president Zaplana, el del PSPV-PSOE, i que manté una constant: seguir les passes que el catalanisme polític ha fet donar a l'autonomia del Principat de Catalunya, això no obstant, amb períodes de quatre a cinc anys de distància i amb un irregular interès per la identitat del país. Així, fou davant l'espill d'una llei de normalització lingüística engegada al Parlament de Catalunya que les Corts Valencianes promogueren una iniciativa legal semblant, o fou gràcies a una TV3 que hi ha un Canal 9; l'espill del Principat hi ha funcionat i hi funciona, com han teoritzat intel·lectuals valencians sovint i, potser en una de les lectures més actuals sobre l'etapa socialista, el periodista Adolf Beltran en l'obra *Un país possible*.

Només la dreta valenciana i els sectors conservadors més immobiliistes semblaven haver-ne restat al marge; no ha estat possible, finalment, una alienació social tan evident. I si des del juliol de 1995, amb la posada en marxa del

Zaplana presideix una reunió de consellers. Una de les qüestions que han accelerat els resultats del 3-M és la remodelació del Consell. Encara que el mateix Zaplana ho nega, els noms dels consellers Joaquín Farnós i Diego Such podrien ser, destituïts.

nou equip de Govern del Partit Popular, aquest referent havia estat pres pel corrent que lidera Eduardo Zaplana com una mena de deia que l'experiència socialista havia apedaçat sobre el terreny valencià, després del 3-M la clau ha fet una volta cap a tramuntana. Són paraules d'un altre diputat popular valencià a Madrid, Vicent Martínez Pujalte, que destriava per a aquest setmanari l'acció que emprendran els conservadors valencians: "Hi ha una cosa que ha expressat el conseller Fernando Cartagena de forma impecable, i és que la dimensió del pacte amb Convergència i Unió no ens xoca en absolut, sobretot als valencians. Perquè hi ha un fum de mesures econòmiques, com l'augment de la corresponsabilitat fiscal, el suport a la petita i mitjana empresa –que és el teixit industrial valencià i català–, el foment de la internacionalització empresarial... que compartim. Ells [CIU] en són 16 i nosaltres [els diputats del PP pel País Valencià] en som 15, i treballarem com una 'minoria valenciana', per defensar els interessos de la comunitat. Aquest és un estat plurinacional, i la sobirania de les autonomies és sagrada." No és tot, però; membres del partit a la circumscripció de Castelló asseguren que les conviccions d'anticatalanisme són personals i fermes en la jerarquia del PP valencià, i un membre de l'executiva provincial alacantina assegura que l'entorn més pròxim al president Zaplana veuria en la permanència del vot regionalista d'UVV una excusa per contrarestar la tolerància amb el catalanisme que la direcció del PP a Madrid podria estar reclamant a València. Segons aquestes fonts: "És evident que si el PP no s'obre als plantejaments culturals majoritaris, això ens afectarà en vots com ja sembla haver-ho fet. Ara bé, el Bloc [en referència al Bloc de Progrés Jaume I] ha de plantejar-se si és un moviment cultural o polític. Caldrà recordar l'anunci sobre Zaplana que va publicar Eli-seu Climent?, i les coses que deia?"

Hi ha dues coses que sí que haurà de recordar el president Eduardo Zaplana, després d'aquest 3-M. La primera, és la greu crisi que travessa el Partit Popular a Alacant, on l'enfrontament entre diversos caps impedeix que el comitè local es reunisca des de fa dos anys, fora del termini dels estatuts del mateix partit. Cal afegir-hi el malestar del diputat al Congrés Federico Trillo, que volia tornar a la circumscripció de Múrcia i ara veu perillar la seua adelerada presidència del parlament espanyol, i l'acarament amb Daniel Orduño, membre del PP d'Elx, que enmig d'aquestes eleccions arribà a convocar actes paral·lels als protagonitzats pel mateix Zaplana. La segona qüestió és la remodelació del Consell, que segons fonts pròximes al president, podria afectar en un termini de dos mesos el conseller Farnós i potser més endavant també el conseller Diego Such.

Victorià Jiménez